

REFERAT FRA PESTICIDGRUPPERNES MØDE OG ICOEPH MØDE 9/11-11

Tilstede: Jane, Vivi, Flemming, Olaf, Anna, Anshu, Jesper, Lars, Erik

Afbud: Martin, Per

1. Valg af referent: Erik

2. Godkendelse af sidste referater: godkendt

3. Nyt fra grupperne:

Uganda PHE – med ansættelsen af Aggrey som ny agronom er projektet i god gænge. Der er samlet og produceret en del undervisningsmateriale som er afprøvet på flere kurser for bønder, agrodealers, landbrugsteknikere og sundhedspersonaler. Meningen er at de afpudses og trykkes til videre brug. Det har været et problem at få sundhedspersonalerne interesseret i det meget landbrugstekniske, så strategien er nu at afholde separate kurser i diagnostik og behandling af pesticidforgiftninger for sundhedspersonaler i forbindelse med deres månedlige møder i distrikterne. Projektet har flere gange været i pressen. Senest er afholdt en sundhedskonference i samarbejde med Makerere Universitet i Kampala 'All for Health – one Health'. Unacoh havde flere indlæg omkring pesticider, miljø og sundhed, ligesom vi med undertegnede holdt et indlæg – alt i øvrigt til stor interesse for deltagerne. Aggrey er optaget på kursus i København og kommer til Danmark i slutningen af november for at gå på kursus i nogle uger.

Plagbol – projektet er i fuld gang med planlagte aktiviteter. Der startes efter nytår en filial i Sta. Cruz, fordi man vurderer at potentialet for at få betalt konsulentvirksomhed, som er en af de ting Fundacion Plagbol skal leve af når projektperioden udløber i 2013, er større her. Fundacion Plagbol har endnu ikke opnået finansiering fra andre udenlandske donorer, hvilket ville være meget ønskeligt om den skal overleve. Der er startet diplomkursus i samarbejde med universitet i La Paz med fjernundervisning på programmet, de sidste uger har der været afholdt virtuelt diskussionsforum i samarbejde med 2 andre miljøngo'er i Bolivia. Forummet har involveret deltager fra hele Latinamerika og har været en stor succes, så vidt jeg kan vurdere, idet jeg også har deltaget. Der kører nu en evaluering af samme, så det bliver spændende at se deltageres kommentarer.

Flower-cut Uganda IFAD – Flemming og Jane har været nede og se på blomstergartnerier og er nu i gang med en ansøgning til IFAD i Rom. Indtrykket er blomsterdyrkning på et rimeligt højt niveau. Der sprøjtes en del og det er en stor udgiftspost at indkøbe sprøjtemidler. Der søges

at leve op til eksportkrav og regler for omgang med pesticider er overraskende gode, hvilket også afspejler få forgiftninger. Blandt de mindre blomsterfarmere der dyrker til lokalt brug er billedet et helt andet men manglende sikkerhedsudstyr, dårlig hygiejne og forgiftninger i flg. Fagforeningen. Et kommende projekt vil fokusere på standardisering af regler og uv-materialer, samt afsøgning af muligheder for biologisk skadedyrsbekæmpelse.

Samarbejde med Tanzania om OHS – Vivi og Olaf har haft en del kontakt med Vera Ngowi fra Muhimbili Universitet i Dar Es Salam. Der er udarbejdet et kursus med indhold og søgt om midler hos Danske Universiteter, men det blev et afslag. Ideen er nu at indsende en ansøgning til Projektrådgivningen i Århus. Samarbejdet skulle gå igennem en Tanzaniansk OHS NGO og styrke OHS apparatet i Tanzania. Det søges som en mindre partnerskabaktivitet, som hvis den forløber godt kan resultere i et udvidet projektsamarbejde indenfor OHS.

Kviksølv på Philipinerne – Jane fortæller om opstarten som er gået godt. Der er pt en studerende fra KU medicin ude at deltage i base-line indsamling. Desværre blev urinanalyser af kviksølv ikke til noget i første omgang, vi havde ellers et tilbud om gratis indsamling og analyser fra Tyskland, men myndighederne på Philipinerne var i tvivl om hvordan man skulle håndtere forgiftede, så derfor gav de ikke tilladelse til indsamling. Der er lavet en UV-film og den havde Jane med i Ghana til konference om OHS i Small and Medium Scale Enterprises, hvor hun fortalte om projektet til stor interesse, da en masse guldminedrift i Ghana har det samme problem med kviksølv.

Samarbejde med Ghana – I konference om arbejdsmiljø i Small and Medium Scale Enterprises var vi tre fra Danmark der holdt oplæg og Deogratias fra Unacoh der fortalte om pesticidprojektet i Uganda. Kurt fra Herning havde en hel prækonference dag om værktøjer til brug i optimering af arbejdsmiljøet i virksomheder. Dette er meget brugbart og vakte stor interesse. Det skal nu oversættes til engelsk og vil kunne danne basis om et oplagt projektområde indenfor Occupational Health and Safety i samarbejde med arbejdstagere, arbejdsgivere og lærestalter. Vi har kontakt til 2 NGO'er i Ghana, Universitetet, Ghana College of Physicians and Surgeons og Ghanas sammenslutning af Arbejdsmedicinere og vil korrespondere med dem om et evt. kommende samarbejde.

4. **Kommende projektbesøg:** Erik rejser til Bolivia 19/11-5/12 for at besøge Plagbol projektet og samarbejdspartnere. Tæt program med workshop med diskussion af Fundacion Plagbols fremtid/funding/samarbejde med os, møder med sundhedsministerium/WHO/ FAO/ ambassade, deltagelse i seminar med kommuner i Tarija og Cochabamba, evaluering af Foro Plaguicidas

Latino America 2011 mv. Rapport udarbejdes efter besøget. Per planlægger sammen med Aggrey og PHE-Uganda gruppen et Uganda besøg i foråret for at undervise i sprøjteteknik både af bønder/dealers/teknikere i de to projektområder og forhåbentlig også på Makerere Universitet landbrugsstudier. Der skal koordineres så der ikke er sammenfald med udsendelse af studenter.

5. **Studenter:** Der er tre studerende fra KU Folkesundhedsvidenskab der er interesserede i at komme til Uganda og lave opgave. Vi koordinerer med KU Global Health og tænker på en SMS kampagne med simple budskaber omkring kvinder, børn og sprøjtemidler som skal virke forebyggende. Meningen er at sende 2 uger og herefter gå i marken og opsøge folk med mobil tlf. og interviewe, evt. ved at ringe dem op, for at se effekten af indsatsen. De studerende skal regne med et 2 mdr.s ophold i Uganda. De finansierer det selv med SU, vi kan supplere med rejsen. Der er to ansøgninger inde fra medicinstuderende (en fra Århus og en fra Kbh.) om studie af effekten af pyrethroider blandt sprøjtemænd i Bolivia. En studerende fra medicinstudiet SDU afslutter i december en studie om forgiftninger i Bolivia med dataanalyser dernede fra, det ser ret godt ud – den korte meddelelse er ”sprøjtemidler er det foretrukne selvmordsmiddel, selvmordsforsøg er hyppigst blandt unge og blandt kvinder”. Der er netop udbudt en opgave i Århus og på SDU om ”Du bliver hvad du spiser – hvad betyder restindhold af sprøjtemidler i vores mad og drikkevand for helbredet?” inkluderende en analyse af pesticidrester i grøntsager, vand m.v. fra Bolivia.

6. **WHO samarbejde:** vi er udpeget af WHO til at stå i spidsen for indsamling af IPM strategier og materialer til forebyggelse af forgiftninger i arbejdsplan for samarbejdscentre indenfor arbejdsmiljø gennem Arbejdsmedicinsk Klinik i Odense. Det er en stor mundfuld, men vi har jo selv en del materiale og får samlet mere i løbende projekter. Samtidigt har vi netop fået en masse kontakter gennem Foro 2011 som ovenfor beskrevet, noget lignende kunne vi gentage i Afrika og måske Asien, så kommer der et stort input med oplysninger om hvad der ligger i de enkelte lande. Det kunne så samles i et virtuelt bibliotek om pesticider og forebyggelse.

7. **Danske Universiteter:** Vi dvs. jeg er focal point for arbejdsgruppe under Danske Universiteter på OHS. Der skal skabes et samarbejde mellem Danske universiteter og universiteter i Ghana og Tanzania. Der er ret få penge i det, men vores strategi er at søge først om penge til en enkelt aktivitet med påtænkte partnere som ovenfor beskrevet og senere et projekt som universiteterne så får mulighed for at få studerende med på, i forbindelse med master eller phd studier. Mødeaktivitet i selve gruppen går dog trægt, det foregår mest i vores regi, og øvrige interesserede har blot bedt om at blive orienteret foreløbig. Måske det kunne

være en fordel med et focal point der sidder på et universitet i stedet for mig, Vivi har pt. ikke overskud, men vi tænker over mulige emner.

8. **Møde med Danida:** 1. november havde vi et møde med vores nye sagsbehandler i Danida. Det var et godt møde. Vi diskuterede muligheden for en programbevilling på pesticidområdet, som vi har meget gang i. Dette er en mulighed og vi vil arbejde på sagen.

9. **Konsulentvirksomhed i ICOEPH:** ingen nye tiltag.

10. Økonomi i ICOEPH: den er fin. Jane og Flemming fik støtte til Uganda rejse, Jane/Kurt/Erik får hver 5.000 kr. i støtte til Ghana initiativet.

11. **ICOEPH generelt:** Da vi nu er et udvalg under DASAM diskuteres vores struktur. Den er åben, daglig leder er undertegnede, Flemming er kasserer og Lars formand. Alle interesserede indkaldes pr. mail til møderne.

EJ 18/11-2011